

CATALUNYA SOCIAL

APARTAT 273

 REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
 BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

A propòsit de dues assemblees

El fet viu i el verbalisme

En dates quasi coincidents s'han celebrat o s'estan celebrant a Madrid dues assemblees: la dels mauristes i la del futur partit de política social. Examinant un i altre temari dels programes respectius, es nota desseguida la probabilitat d'arribar a solucions semblants; i segurament quan les conclusions es publiquin, ambdues assemblees es donaran les mans en matèria doctrinal i potser en procediments i tot.

Aleshores, hom es pregunta, a quin motiu es deu la divisió? Per quina raó la separació en dos congressos, la discussió de temes semblants, un doble esforç per a obtenir un mateix resultat?

Heu's aquí l'etern problema de les dretes espanyoles. Grups i més grups, política de capelleta, el fraccionament com a base d'actuació.

I aquest mal, que ja fa anys que dura, no obeeix més que a una causa ben senzilla: l'absència de la realitat en els moviments de certs partits de dreta. El doctrinarisme ho envaeix tot; i posades les qüestions en aquest pla, les solucions són tantes com esperits una mica cultivats es captenen de cercar-les.

Ara, per exemple, ambdues assemblees s'ocuparan del regionalisme a Espanya; però no s'ocuparan del problema de Catalunya, ni del de Vascònia, que són fets vius i sobre els quals poden operar ja directament l'estudi i l'experimentació. Estudiaran els dits congressos solucions al problema de l'ensenyament en el aspecte tècnic, i no es recordaran de l'estudi dels resultats i experiències de les nombroses escoles tècniques de la Mancomunitat de Catalunya. Entraran a discutir els afers de comunicacions i s'oblidaran de la telefonia de les Diputacions vasques. Parlaran de qüestions agràries i restaran fora de discussió els latifundis d'Andalusia, els *finques* gallecs, la *rabassa* catalana.

¡L'horror al fet viu; la substitució d'aquest pel doctrinarisme i la conclusió genèrica! I així és com es poden celebrar dues assemblees sobre idèntics temes, arribar a conclusions poc menys que idèntiques, i, amb tot, mirar-se front a front i no poder arribar a fondre's.

La vida tendeix a l'harmonia. Per això el fet viu uneix i el verbalisme separa i fa més fones les diferències.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El flamant Ministeri, que ha succeït al Ministeri que durà l'espai d'un dia, està format així: Alhucemas, president; Estat, Alba; Finances, Pedregal (es un nom simbòlic); Governació, Almodóvar; Guerra, Alcalà; Instrucció, Salvatella; Foment, Gasset; Marina, Silvela; Gràcia, Romanones; Treball, Chapaprieta (també es simbòlic aquest cognom).

La concentració hagué de demanar perdó a En Romanones per a donar to al Gabinet i garanties de que no farà disbarats de cap mena. En Romanones és la màxima confiança per les altures...

Per ara sembla que al flamant Ministeri li ve gran el poder. De bon antuvi ja han començat les claudicacions. En la qüestió del nomenament d'alcaldes vacilla, no sap què fer, però s'inclina a nomenar-los de R. O. perquè ha de preparar el tinglado electoral i... una cosa és la doctrina i altra cosa la política.

Fins ara no se sap que els reformistes, ni tan sols *el heterodoxo* d'En Melquiades s'hagin esquinçat les democràtiques americanes al veure tan palesa claudicació.

Això, demés d'un símptoma, té el caient d'una norma. Adéu programa reformista!

Mentrestant aquí fem política, al Marroc ens van apallissant. És el que deuen pensar: una cosa compensa l'altra.

En Pedregal diu que anem tan bé, que hi ha diners al Tresor. I com que mentre hi hagi diners hi haurà guerra... pobres soldats africans!

Però el flamant Ministre de la Guerra preté reorganitzar l'exèrcit. Déu el faci bo! Ja farà prou si aconsegueix conservar-lo.

Chapaprieta vol parlar poc i obrar molt. Com a programa...

Dels altres ministres poc sabem encara. Diuen que en tants pocs dies... Però com els Ministeris solen durar tan poc temps, cada dia és un any. Veurem com debuten.

El de la Governació no ho ha fet malament. Va permetre la Manifestació pro responsabilitats, organitzada per l'Ateneu de Madrid, que com no sap fer ciència, ni tan sols, d'un temps ençà, inflar heretgies (cosa a què és molt aficionat l'Ateneu), es dedica a fer política.

ESPANYA ENFORA

A Lausana els aliats han presentat lleialment un front únic a turcs i russos, i mercès a aquesta lleialtat van reeixint en algun dels difícils plets que per tot arreu els surten al pas. Anglaterra, que va atiar als grecs contra els turcs per tal que li treguessin les castanyes del foc, ara fa com aquell que no s'en recorda. Pobres grecs! Sempre ha fet de mal jugar amb els grans... Grècia pagarà els plats trencats per Anglaterra a l'Orient.

Altrament la Conferència de Lausana s'ha suspès amb motiu de los propers Pasqües. Vetaquí unes Pasqües oportunes, perquè el cert és que en els problemes greus ningú s'entenia a Lausana. Els representants turcs cedien algun cop, però es negaven a un acord en la qüestió de la desmilitarització dels Estrets, en la de les Capitulacions, en la de la policia... Els delegats russos fan pressió perquè els turcs no cedeixin ni poc ni molt, i encara es queixen de que afluïxen massa.

També han estat falagueres per a la Conferència de Londres — preparatòria de la de Brusselles — les Pasqües properes. La premsa francesa, amb un patriotisme que la honora molt, s'esforça en demostrar que les potències aliades estan d'acord en la qüestió de les reparacions, i això no és pas exacte. Anglaterra, secundada per Itàlia, ha posat el veto a la ocupació de les terres del Rhin i les mines de carbó d'Alemanya, i aconsellen a França que no solament no l'atropelli, sinó que ajudi al seu ressorgiment, cosa que si per una part convé a tots els creditors d'Alemanya (França en primer lloc), li fa naturalment poca gràcia a aquesta. És un problema que no té per a França cap bona solució.

L'única solució la tenen a mà els Estats Units. Si ells accedeixen a ço que li demanen els seus ex-aliats (perdonar els deutes a tots ells), ells rebaixarien a Alemanya una quantitat conseqüent del seu deute.

I quin dubte hi ha que tard o d'hora els Estats Units tindran de fer-ho — si us plau per força, — a menys que vulguin que Europa es converteixi en un caos econòmic i polític que arrossegaria, amb la seva ruïna, al món sencer.

El nou govern

No sabriem pas entusiasmar-nos-hi, amb el Govern que presideix el Sr. García Prieto. I suposem que la opinió catalana, ni la de dreta ni la d'esquerra, tampoc espera d'aquest Govern res de bó. — Són els seus homs, els mateixos de sempre; les seves doctrines, les de sempre; els seus procediments, esperem que els de sempre.

En quant a programa i a doctrines, el fet de que algun element com el Comte de Romanones no fes salvetats per entrar en el Gabinet (i no diem això perquè el suposem molt escrupulós en doctrina, sinó per compromisos contrets) ja ens indica que totes aquelles faramalles de l'Alba sobre les limitacions de la propietat privada, de l'Alvarez sobre la reforma Constitucional i la qüestió religiosa i article 11 de la Constitució, es convertiran en bambolles de sabó de les quals ningú es recordarà.

En quant a homes de govern, no hem de dir res. Tots són prou coneguts. Uns, visionaris i altres, excessivament realistes; altres, amb una grisor que esvera. Si totjust això ha començat, i ja hi ha qui parla de si tal o qual ministre-cap de grup cerca la successió dels actuals! No els considerem a aquests homes redimits dels pecats de sempre.

I no diguem res sobre els procediments. No esperem, certament, que d'un govern en el que hi figuren màxims electorers, acostumats a fer moure el manubri de governació, en surtin procediments de renovació. Al contrari: ens temem un revifament dels mals de sempre, una nova manifestació de les nafres de la nostra corrupció política. I si això no ens interessa a nosaltres, perquè polítics no en som, si que ho lamentem des del punt de vista de l'educació del poble.

El senyor comte de Vallflorida

Quan passava pel carrer el comte de Vallflorida, tots els seus vassalls tremolaven de por. Els seus llavis no havien mai tastat la dolçor d'un somris. Parlava a poc a poc i la seva veu era tan forta que espaordia. Quan anant a caçar amb la noblesa travessaven els boscos ombrívols que rodegen Vallflorida, els pastors s'amagaven per no veure'l i els camperols qui tornaven del treball s'aturaven al caire del camí fins que ell havia passat. Es que era un home dolent el comte de Vallflorida? No certament. Però tenia un posat tan seriós i era tan alt que la gent senzilla el temia.

La seva filla es bonica com un pom de roses. El poble l'anomena Flordeneu. Té els ulls brillants, i les galtes fines i sonrosades com la pell d'una fruita delicada i els llavis vermells com un penjoll de cireres. La rialla canta en els seus llavis i la llum joguineja en els seus ulls. Diríeu quan ella parla que

remoreja una font o be que dringa una campaneta de cristall.

Flordeneu viu reclosa dins del castell. El seu pare, el comte de Vallflorida, no vol que ningú la vegi. Es tan gentil la meua filla, exclama, quan algú li retreu la seva severitat, que si es fes massa obiradora aviat vindrien a pendre-me-la.

Flordeneu conta les seves penes al senyor Bellpuig, vell professor de música. Aquest l'estima com si fos la seva filla. Jo prou voldria, li diu, que el teu senyor pare, el comte de Vallflorida, te donés llibertat per sortir com les altres donzelles de la noblesa. Però ja saps, estimada Flordeneu, que cada dia es mostra més sever i que jo, malgrat l'afecte que em té, no puc demanar-li clemència, perquè els meus planys no serien escoltats.

—No sabeu, estimat professor, com em plauria correr per aqueixes muntanyes tan altes. Cada matí, quan obro la finestra i veig tanta llum al cel i els camps tan verds i sento cantar els ocells, voldria abandonar aquest castell llòbreg com una presó i arrencar a correr fins arribar al cim de la muntanya més alta. Sóc jove i tinc desigs d'estendre les ales. De què em serveixen les riqueses del

meu pare, el comte de Vallflorida, si no soc feliç! Oh!, com us envejo dones senzilles del camp que feinegen sota del cel inundat de llum i sou lliures com els ocells que canten per fer més lleugers els vostres treballs.

—Jo faré tot el que pugui per complaure't. Avui vindrà un estol de donzelles a posar en el teu cor una mica d'alegria.

Mentre estaven conversant arribaren les donzelles amigues i Flordeneu va rebre-les amb una gran efusió. Anem al jardí, digué, i totes es posaren a correr com un vol d'ocells. El jardí del comte de Vallflorida era magnífic. Els rosers s'entertolligaven per la soca dels arbres i els llessamins s'enfilaven paret amunt i abocant-se per damunt dels murs quan el vent sorollava les branques queia sobre els camins una ruixada de flors. Al bell mig del jardí hi havia un petit llac transparent i clar com un cristall. Un cigne, blanc com la neu, lliscava magestuosament damunt de l'aigua.

Flordeneu collí un pom de roses i les va repartir entre les seves companyes. Com que totes eren alegres es posaren a correr pels camins perfumats del jardí, i les seves rialles fresques i sonores vibraven en els aires com un cant.

El vell professor esguardava enternit la seva estimada Flordeneu. Feia poc que corrien pel jardí quan arribà al castell el comte de Vallflorida. Què són aquests crits?, preguntà severament. La vostra filla, digué el professor, és al jardí amb unes amigues. El comte s'abocà a la finestra i va veure la seva filla com jugava i reia alegrement. Digui-li que vingui de seguida, que vull veure-la.

Flordeneu es presentà davant del seu pare amb una gran tremolor. Sou vos qui em crideu?, digué porugament.

—Sí; no saps que vull que siguis més seriosa? No saps que no t'escan riure i bromejar com una donzella poc entenimentada?

—El meu cor és alegre, senyor.

El vell professor amb una mica de temença digué: Es que el senyor comte de Vallflorida, a qui jo tant estimo, no ha estat mai jove? És natural que em reptés si jo, que soc un pobre vell, em posés a córrer pel jardí i collís poms de roses. Però què té d'estrany que una donzella rigui i joguinegi? El mal nostre, senyor comte, és que no ens recordem que també havem tingut quinze anys. Per a comprendre els joves ens hem

de treure del damunt el pes feixuc dels anys i tornar-nos infants. Ara no comprenem moltes coses perquè ens han abandonat les il·lusions. Els joves viuen al món de la fantasia i nosaltres al món de la realitat. Es en-debades que esgrimim les nostres armes contra la joventut, perquè serem vençuts.

—No em convenceu — exclamà el senyor Comte. — Jo sempre he estat un home de seny.

—Ja que avui—digué Flordeneu—us mostreu clement amb nosaltres escoltant amb paciència els nostres planys, voldria parlar-vos. Aquest castell, pare meu, em cau damunt com una llosa de plom. Per què no renovem aquest casal? Jo voldria enrunar les muralles que l'envolten per estar més en contacte amb la gent del poble. Els mobles són vells. Tot fa olor de velluria. Damunt d'aquestes taules jo hi posaria pomells de roses i faria més grans les finestres perquè hi penetrés a dolls la llum del cel.

—No segueixis—digué el comte.—És una donzella plebea. Mentre jo visqui tot seguirà de la mateixa manera.

—Però no veu, senyor comte—esclamà tímidament el vell professor—que el món camina? Pobres de nosaltres si ens aturem. S'han de respectar les tradicions, però no les coses velles i caduques. El món cada dia es va renovant. Ni amb la vostra espasa ni amb la vostra llança podreu evitar que el món es renovi.

El comte de Vallflorida s'allunyà contrariat. El vell professor va estrenyer les mans de Flordeneu i li va dir:

—No temis, jo no t'abandonaré mai.

Al cap de pocs dies el senyor comte havia d'abandonar la ciutat cridat pel rei. Abans d'empendre el viatge tridà el vell professor i li va dir: Sou un bon home, però no m'inspireu gaire confiança. Estimeu massa la meua filla. He pregat al marquès de Roquesaltes, que és seriós i ha guanyat cent batalles, que vingui a sojornar al meu castell mentre jo sigui fora.

Flordeneu quan ho va saber va tenir un gran desconhort. Arribà el dia de la partença i el senyor comte s'allunyà de la ciutat amb la seva escorta.

El marquès de Roquesaltes prengué possessió del castell. Flordeneu se l'imaginava vell i sorrut i era jove i galant. Tinc ordre, gentil donzella, digué el marquès, de no deixar-vos sortir del castell. El vostre pare és un gran amic meu i per res del món deixaré

de complir la seva paraula. Flordeneu no s'atreuï a descloure els llavis davant d'aquell jove desconegut. Anaven escolant-se els dies i gairebé no es deien res.

Una nit Flordeneu anà a la seva cambra d'estudi i posà les seves mans petites damunt la blancor immaculada del teclat d'un clavicèmbal. Un raig de lluna penetrava per la finestra i aclaria lleugerament la cambra. Del jardí arribava el perfum de les flors que es colltorçaven sota la pàlida claror de la lluna en el silenci de la nit. Flordeneu es posà a cantar una cançó pura i delicada. Al jardí cantà un rossinyol i el cigne va fer una extremitud amb les ales.

Acudiren a la cambra el vell professor i el jove marquès. No s'atreuïren a descloure els llavis. La veu clara de Flordeneu els havia colpit. Aviat s'adonà de la seva presència i deixà de cantar. Per què no seguïu?, digué el marquès amb una gran dolcesa.

Còm pot plaure la música a un home que voluntàriament ha volgut ésser l'escarcerat d'una donzella que no li ha fet cap mal?

El vell professor va somriure. Creieu, exclamà el marquès, que he vingut a sojornar en aquest castell per fer-vos sofrir?

—Així ho creuria la donzella més innocent. Si es veritat que no em voleu cap mal, deixeu-me sortir del castell. Demà vull pujar al cim d'aquella muntanya, digué des de la finestra estant.

—Procuré complaure-us.

L'endemà el vell professor, Flordeneu i el marquès eixiren per una porta petita del castell i anaren a la muntanya. El sol brillava intensament i daurava totes les coses. La terra es mostrà bella davant els ulls innocents de Flordeneu. Oh! amb quin dalit pujava la muntanya. En arribar al cim va veure pobles i més pobles i una gran estesa de camps d'una gran verdor.

Des d'aquell dia el jove marquès va mostrar-se deferent amb Flordeneu.

El comte de Vallflorida retornà de llunyes terres. El vell professor l'esperava a la porta del castell. On és el marquès de Roquesaltes?, preguntà el senyor comte. No es mou del costat de la vostra filla, exclamà el professor irònicament. Voleu veure'l? És al jardí. El comte s'abocà a una finestra i va veure que el marquès que havia guanyat cent batalles oferia una rosa a la seva filla Flordeneu. Es per això que vaig pregar-li que vingés a sojornar al castell?

El marquès i Flordeneu varen comparèi-

xer davant del senyor comte i aquell li va dir: senyor Comte de Vallflorida, tinc l'honor de demanar-vos la mà de la vostra filla.

El vell professor no es podia aguantar el riure. Senyor comte, digué, per què us estranya que s'estimin? El marquès ha guanyat cent batalles, però aquesta l'ha perduda. Ha triomfat la gentilesa de la vostra filla.

En els llavis del senyor comte hi florí un somris i exclamà obrint els braços: m'heu vençut. Caseu-vos i que Déu us beneeixi.

J. CIVERA I SORMANI

A propòsit de la baixa del pa

Quan hom fa una campanya i aconsegueix receir, sembla que talment deuria restar satisfet.

Nosaltres no n'estem pas que, per fi, el preu del pa es rebaixi cinc cèntims per quilo. Això ja fa un any que deuria haver-se fet.

La rebaixa podia ésser de deu cèntims. A les portes de casa, a Badalona, es ven a 65 i a Granollers a 55.

La formació del Mercat Central de Fruites i Verdures que, segons les entitats agrícoles que el propugnaren, havia de provocar l'abaratiment de verdures i de fruites, no ha servit sinó per a facilitar la conxorxa de productors i agabelladors... El públic consumidor no hi té entrada en aquest mercat. Per això hem dit que aquesta millora ha estat una burla.

Amb tota la consideració que ens mereix el benemèrit Institut Català de Sant Isidre, li fem avinent aquest fet, que'ns abstenim de comentar, per si l'Institut, que amb tan de zel treballa per la creació d'aquest Mercat, pot corregir aquests abusos.

Altre aspecte d'aquesta qüestió dels preus dels queviures és la seva influència en la economia de la producció.

Amb queviures cars no són possibles els salaris raonables.

De totes les nacions anuncien la baixa dels salaris per tal de poder competir la seva producció amb la dels altres pobles en els mercats consumidors; però també, i simultàniament, anuncien la baixa dels queviures, l'abaratiment de la vida.

L'Annual de la moralitat barcelonina

Una de les moltes vegades que un hom es dol de la migradesa de sa veu personal davant d'una calamitat enorme, és ara, quan, amb el silenci, que cal suposar aprovatori, de molts, i el comentari advers, però dubtosament honest, d'alguns altres, acaba de produir-se l'acte que representa el daltabaix final de la moral pública de Barcelona. Em refereixo a la publicació del document signat pels membres del Comitè dit d'Obra Social i Benèfica, reproduït a prec de l'ex governador civil senyor Martínez Anido, a tots els diaris de la capital el dia 1.er d'aquest mes de Desembre.

Hi ha alguna cosa pitjor que el Mal en sí: és el triomf del Mal. L'orgull, la superbia, la satisfacció del Mal. El Mal que s'infla i es dona incens a sí mateix. Aquest és el sentit de l'escrit de referència. En ell, el Comitè dit d'Obra Social i Benèfica de Barcelona, respon una vegada per totes, a crítiques i censures, i es mostra "conscient", satisfet, complascut, ufà de la seva "labor" i dels seus "fruits".

Des que existeix nostra revista — i el que això escriu, des d'abans de la formació del Pacte — s'ha anat combatent aquí el règimen vergonyós, incivil, immoral i anticristià que té en el Comitè susdit l'organisme executiu i administrador. Podia esperar-se que aqueixa institució, en creure necessari contestar els atacs que se li dirigien, s'hagués referit a l'acusació d'immoralitat substancial, d'essencial injustícia, que nosaltres — i amb nostra companyia molts escriptors honrats d'altres indrets de Catalunya — endreçaven a la seva obra, cent voltes digna de maledicció.

Però no. El Comitè no contesta a les acusacions doctrinals i de principi. No respon als que el *combaten*; respon als que en *murmuren* (1). Contesta, no a la crítica inspirada pel vent de la justícia, sino als murmuris insuflats per l'anhel de la participació. La conclusió de la resposta es pot posar en un frase: *Senyors, no és tant com diuen. La xifra és més petita.*

Mala entrada té aquell escrit. L'exordi es despenja amb una declaració explícita d'anarquia moral, que acaba en un sarcasme. El Comitè "s'aten, en tot instant, AMB INDEPENDÈNCIA ABSOLUTA DE CRITERI, al fidel i estricte compliment de la PATRIOTICA missió que li han confiat" (2). És a dir, cap norma, cap llei, cap regla moral governa l'albir lliberrim d'aquests senyors firmants del document,

autoritats i persones de gran situació dins la societat barcelonina, en matèria tant gravíssima com la de que's tracta! Cap norma els guia, com no sigui... *el patriotisme!* Ira de Deu! Dir *patriòtica missió* a la de permetre i consentir els jocs d'atzar que la llei priva, organitzar el funcionar de les timbes, consolidar un sistema de corrupció universal, engendrador de robatoris, estafades, ruïnes i suïcidis, mantenir oberta per sempre, i rajant a plé doll, una font de desgràcies i deshonres! És a dir, que el *patriotisme* és la llibertat del joc, el triomf de l'infàmia i la glòria del vici!

No crec que jamai el cinisme humà hagués suggerit l'invent d'una tan desvergonyida qualificació. No fa encara dos mesos que el senyor Bisbe de Barcelona, en nom de l'Església i de la Moral de Crist damnava el joc d'atzar amb sentència duríssima, i acusava a aquest "reprovable vici" (són frases de la Pastoral) de "cranc infecció i mortífer que corca i devora les entranyes de la família, causa d'espaventosa demoralització i origen de lamentables ruïnes", i vet-aquí que els senyors del Comitè, a la manutenció, a la estabilització, fixa i permanent, "amb continuïtat i persistència" (són llurs mateixes paraules) (3) d'aquesta "plaga moral i social, delictes i pecat tot d'una peça", l'anomenen obra, i més encara que obra, *missió patriòtica!* Pot ser si que la Pastoral del doctor Guillaumet, del dia 8 de Setembre, resultava *antipatriòtica* i no ho sabiem!

Entre els firmants de l'infel·lic defensa, alguns han fet en ocasions diverses professió de haver fet llurs cors per Catalunya, altres per la Espanya centralista. Doncs bé, els catalanistes signataris fan a la patria catalana, i els espanyolistes a la patria espanyola que diuen estimar, befa i agravi, i uns i altres burla cruel al principi sagrat d'amor de patria.

Dir *patriotisme* al soborn i a la prevaricació, en sa forma més groixuda, a la patent corrupció de l'autoritat i sos ressorts, a tota la escandalosa enciclopedia de dissolució social que enclouen els jocs d'atzar i sa tolerància! Els que satiritzen en periòdics i llibres la despreocupada política de la decadència hispànica, on tantes vegades l'adjectiu *patriòtic* es marca d'impunitat, difícilment podrien trobar una pàgina més sadada que aquesta.

Per a què's vegi, segueix el Comitè, l'infundat de les insidies, basti saber que en lloc de

les 560,000 pessetes mensuals que es suposa recaudem [segons el senyor Guerra del Ríó demostrà i documentà són 800,000 (4)] els "donatius oferts", manquen la xifra màxima de 415,000 pessetes al mes. L'esmerç mensual del recapte el Comitè el realitza "per sí i corporativament, sense atribuir responsabilitat a cap dels seus membres en particular, sinó adoptant els acords en comú". Les quantitats destinades (no diu a quant pugen) a obres en l'edifici del Govern Civil "no es poden administrar amb major honradesa ni es podien esmerçar amb millor encert" (i les altres?) Vet'aquí acabat l'extracte de la nota, que signen amb data del 16 de Novembre, el senyor Ardanaz, governador civil (qui es deu haver dit a si mateix, respecte a sos propòsits primitius, allò de que l'home proposa... i en aquest cas el diable disposa), l'Alcalde de Barcelona, el President de la Diputació, i els demés fins a deu membres del Comitè d'Obra Benèfica i Social, entre els quals hi han dues senyores.

Ara bé, al primer anàlisi que d'aquestes declaracions es faci, resulta que recaudant-se cada mes, segons confessa, 415,000 pessetes, i distribuint-se'n a beneficència, segons les llistes mensuals publicades, com tot-hom sab, al *Boletín Oficial*, 240 o 250,000 (l'última llista eixida al número 27 de Novembre, importava 234,240 pessetes), el Comitè es creu dispensat d'explicar el destí de la resta, o sigui de 175,000 pessetes cada mes, xifra no insignificant i que, com un diari ja indica, en els dos anys que porta d'existència el règim, puja a més de 4.000.000 (quatre milions) de pessetes. El no donar comptes de l'esmerç d'aquests quatre milions constitueix sens dubte un alt exemple de filantropia, d'acció social i de patriotisme.

També es creu el Comitè dispensat de presentar comptes de les quantitats rebudes, especificant procedència i concepte. Una vegada més es formula tot sol el següent càrrec: si l'origen d'aquests diners es lícit, per què l'amaguen? Si és il·lícit, per què els cobren?

De les quantitats esmerçades, part (s'enten, part del marge mensual de 175,000 pessetes, una part incògnita, altrament) va a les obres de reforma de l'edifici. De la resta sabem sols que se l'hi dona "profitós esmerç" (5). De que sigui realment profitós i encertat en responen col·lectivament, sense més explicacions ni comprovants, els senyors que firmen, els quals acaben de dir que obren "amb absoluta independència de criteri", es a dir, sense lleis, ni normes, ni principis. I d'això s'en diu, al segle XX, i en terra cristiana, una obra benèfica, social i patriòtica!!

Repetesc que és tant subversiu, tant monstruós, que parlin i actuïn amb desinvoltura semblant, persones dels estaments directores, aristòcrates i patricis barcelonins, que no em veig amb cor ni d'enfondir més l'anàlisi, malgrat ésser fàcil i adhuc convenient.

De tots els sinistres aspectes que la qüestió presenta, un en citaré per tots, i és la gravetat del firmar aquesta declaració, que ratifica i referma expressament el Pacte amb el crim, no sols les autoritats centrals, sinó també les autoritats populars de Barcelona. Que els delegats del Poder central, que per vici natural del règim polític i per espontani sentiment envers Barcelona i Catalunya tantes proves han donat i donen de desafecte a nostra ciutat i poble, al qual no estimen, no tractin sinó d'imposar-se sigui com sigui, emplantant qualsevol mijà, lícit o il·lícit, i tocant, per a assegurar-se el predomini, els ressorts inconfessables de la corrupció, això es comprèn i s'explica.

Però que unes autoritats que es detenen al poble i a la ciutat, defensores que hani d'ésser dels veritables interessos (*morals* i *materials*, com sempre es diu) d'una urbs que els hauria d'ésser ultra estimada com a tal, estimada per ésser cap i casal de Catalunya, i defensores dels dits interessos adhuc davant del Poder central i fins enfront i contra d'ell quan convingui, unes autoritats que són la representació viva dels ciutadans de Barcelona, del sí dels quals són eixides i que són carn de llur carn i sang de llur sang, coneixedores dels bategs i els dolors de la Ciutat, cooperin a la empresa infame de dilapidar els patrimonis, desfer les cases, propagar la disbauxa, fomentar entre els barcelonins el vici, la ganduleria, la discòrdia domèstica, la ruïna, d'induir al delictes i al suïcidi a una pila de minyons de bona família, desmoralitzar obrers, i ço que és més irriant encara, de xuclar les honres i les hisendes de forasters als quals es dona aixís hospitalitat ben mal entesa, això no té nom ni té perdó! Això és una traïdoria contra la ciutat i la terra.

Barcelona, cap i casal de Catalunya, està passant una crisi terrible de moral. Aquesta crisi va prenent peu a les altes esferes: autoritats, aristocràcia, persones de les "classes directores". D'aquest desordre del sentit de justícia, d'aquesta perturbació de la consciència del bé i del mal, d'aquesta suplantació de les normes eternes de la llei moral per la "independència absoluta de criteri", dels qui regeixen els destins ciutadans, n'és monjoia ingent i fatídica el document suara esmentat del Comitè dit d'Obra Social i Benèfica.

Aquest Comitè sembla haver substituït, en les efemèrides ciutadanes, a una altra institució barcelonina, que s'enderrocà poc temps després d'haver aquell nascut: el Banc de Barcelona. El novell estel que plana en el nostre firmament social omplint tal volta el buit del que s'eclipsà, suscita ben tristos averanys, ben amargantes profecies sobre la sort que ens espera. La caiguda del Banc de Barcelona no deixà en lloc gaire elevat la capacitat financiera ni les virtuts de solidaritat en nostres classes directores. El Comitè d'Obra Social i Benèfica, que amb tanta obstinació defensen els primats barcelonins que en formen part, sembla ésser com una mena de compensació. La generació, que ha demostrat no saber administrar els diners honorats del treball, ara llueix sa competència econòmica administrant els diners del joc.

R. RUCABADO

(1) «El Comité... estimó... como condición primordial prescindir en un todo de las *murmuraciones y comentarios*» (subratllo jo) «Lamenta con pena e indignación que se *insinuaran falsas noticias y cifras imaginarias*» (subratllo també jo).

(2) Textual: «...A fin de atenerse en todo instante con independencia absoluta de criterio, al fiel y estricto cumplimiento de la patriótica misión que se le confiara...»

(3) «La mejor contestación que dar a los maldicientes era la continuidad y la persistencia en la labor que realiza»

(4) Diari de Sessions del Congrés, 13 Juny. (Veg's CATALUNYA SOCIAL Núms. 24 Juny i 19 Agost darrers).

(5) «Dando provechoso empleo a los fondos que en sus manos se depositaban».

Pels famolencs russos

Els clams del Pare Sant

Altra volta el Pare Sant prega, amb paraules amarades d'amor i d'amargura, pels nostres germans de Rússia flagellats per la fam.

Tots els esforços fets fins ara per remeiar aquesta plaga, solament han servit per a descobrir la seva esfereidora intensitat.

El cor de Pius XI, trossejat davant de tan trist espectacle, s'adreça novament a tots els seus fills, demanant-los-hi auxilis pels famolencs russos.

El seu cor de pare els vol socorrer, i amparar-los, sens distinció de religió sense excepció de races.

Ell mateix, el mateix Pius XI, es priva, personalment, fins de coses necessàries i fa tot llinatge d'estalvis al Vaticà per tal de poder aguantar aquests auxilis.

Aquesta última crida als bons sentiments dels seus fills es punyenta, trenca el cor.

Cal que fem quelcom més que compadir-nos dels pobres delmats pel flagell de la fam.

Cal que, demés d'escoltar enternits el clam del

Pare i pensar adolorits en els germans desgraciats, secundem l'acció papal amb tota generositat, prompte i continuament, amb oracions i amb almoines, fins que Déu Nostre Senyor es digni escoltar els precs i els plors del Papa.

Els rellogats

Recentment s'han fet públics alguns dels abusos dels quals son víctimes els rellogats.

En un dels vells carrers de la ciutat hi ha una botiga de la qual el llogater en paga 30 pessetes cada mes. Aquest la té rellogada una part per 22'50 pessetes mensuals amb 50 pessetes de dipòsit de garantia, i un'altra part (que consta de varies habitacions) per 110 pessetes al mes i 150 de dipòsit.

Un dels rellogats fou acomiadat per falta de pagament, i aquest va denunciar l'abús a les autoritats, però com que no existeix cap llei que reguli aquesta contractació, res pogué fer-se contra el llogater.

A Barcelona, com a totes les capitals, abunden els rellogats els quals constitueixen una plaga. Son molts mils de persones que viuen sota la fèrula dels rellogaters, i es compten també per mils aquests desaprensus industrials que viuen amb l'esquena dreta i sobre l'espatlla cota dels pobres rellogats.

En l'escala d'abusos d'aquesta mena n'hi ha que produeixen una gran indignació. El botó de mostra abans exposat es dels més moderats.

El cas de triplicar i encara quadruplicar l'arrendament a costa dels rellogats es comú. I el que diuen els pobres rellogats: forces n'hi hagin de cambres per rellogar!

Perquè la cosa més greu és que escassegen tant, que es dona sovint el cas d'haver-hi rellogats que també relloguen i exploten les seves víctimes...

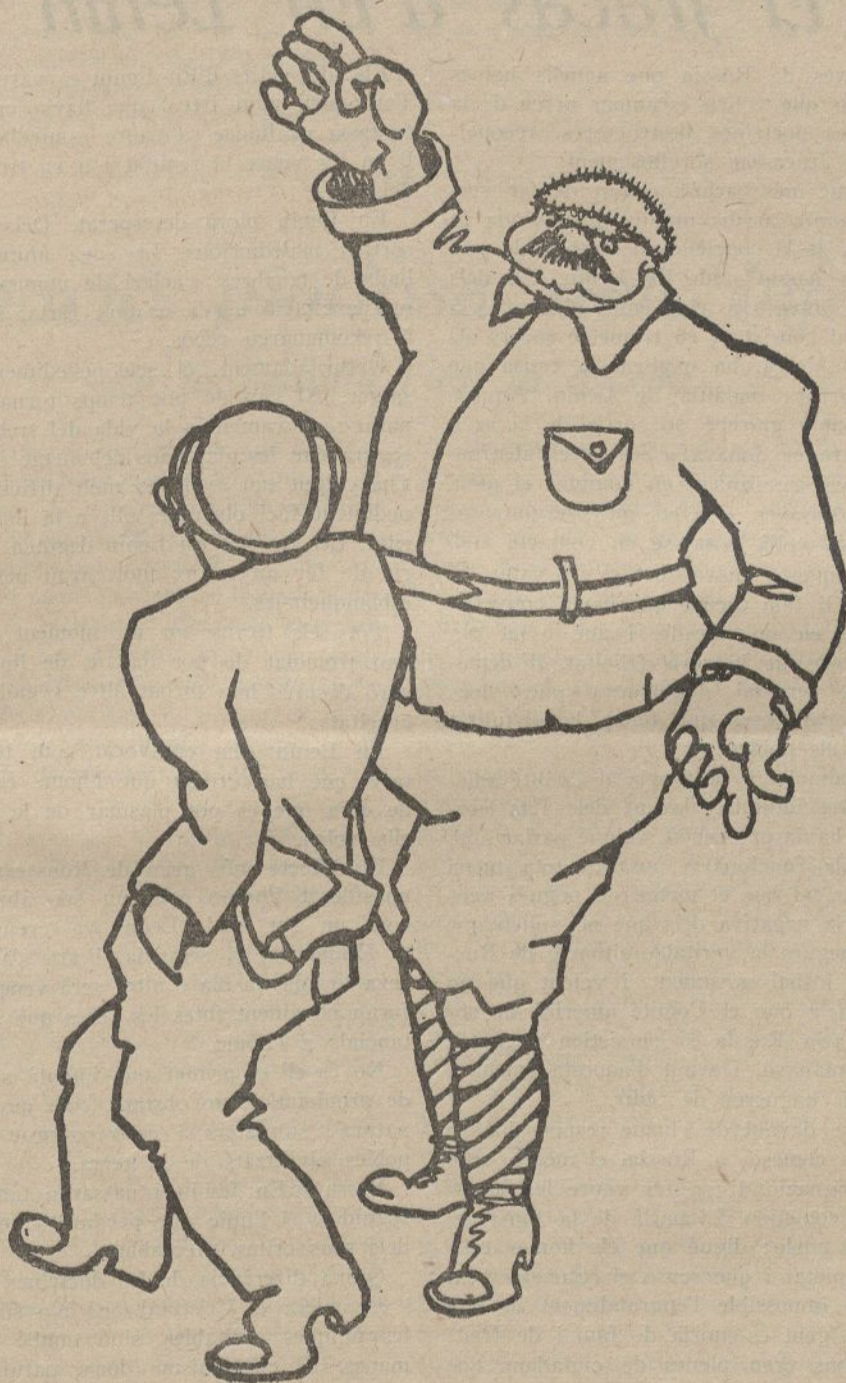
Es el mateix que passa amb els arrendaments i subarrendaments de finques rústiques, que constitueix una de les plagues socials rurals més desastroses; plaga el remei de la qual s'estudia i es proposa per tal de tallar-la de soca arrel.

Els legisladors han de preocupar-se d'aquest problema ciutadà com es preocupen del seu similar problema rural.

I encara el problema econòmic dels rellogats a ciutat té un altra aspecte moral gravíssim. El quint i el sisè manament de la Llei de Déu hi estan vulnerats en aqueixa classe de contractes immorals i en la seva pràctica de cada pas.

Quines coses podriem dir més poc edificants si la matèria no fos tan rellosca!

El nou govern

— Vol dir que no en fem un grà massa amb el futbol? Si seguim així, veurem els futbolistes demanar el poder.

— Si ja han triomfat! Els homes del govern lliberal són futbolistes! Ja veurà quina traça tindran a fer les coses amb els peus...

COMENTARIS

El fracàs d'En Lenin

Arriben noves de Rússia que aquells homes tan sanguinaris que volien escampar arreu de la terra les seves doctrines destructores, reconeixen que han fracassat sorollosament.

Adhuc l'home més barbre, cansat de fer vessar sang innocent, arriba un dia que escolta la veu acusadora de la consciència i tremola de por. El mateix ha passat amb En Lenin. Un dels membres que integrava el Comité Nansen, la missió del qual consisteix en trametre socors als famolencs del Volga, ha explicat la causa que originà la darrera malaltia de Lenin. Aquest fatídic personatge gairebé no sortia de la seva cambra. Mentre es donava a les seves abstraccions i pensava segurament en dominar el món, a Rússia hi passaven els fets més vergonyosos i horribles. No volia posar-se en contacte amb la realitat, i aquesta anava fent el seu camí. El seu fanatisme li feia creure que havia convertit la seva terra en un paradís i que aviat els homes, envejosos de la seva felicitat, li demanarien ajuda per tal d'implantar unes doctrines tan meravelloses que tenen la virtut de fer grans els pobles.

Un metge ianqui que pertanyia al Comité americà de socors, indignat davant dels fets vergonyosos que havia presenciats, volgué parlar amb En Lenin. Els funcionaris posaven tota mena d'obstacles per tal que el metge no pogués veure'l. Malgrat la negativa dels que no volien que En Lenin conegués la veritable situació de Rússia, el metge insistí novament, i veient que no era atès anuncià que el Comité americà de socors abandonaria Rússia si persistien negant-li ço que ell demanava. Davant d'aquesta amenaça els funcionaris hagueren de cedir.

En trobar-se davant de l'home responsable de tots els crims comesos a Rússia, el metge, amb una gran indignació, li va fer veure les injustícies que es cometien. Li parlà de la fam; del sofriment del poble; digué que els homes estimaven la propietat i que sense el reconeixement d'aquesta era impossible l'engrandiment de cap poble; que la gent es moria de fam i de fred; que les presons eren plenes de ciutadans que no havien comès cap delictes; que els intel·lectuals no podien viure; que els buròcrates eren els únics que podien menjar i preservar-se del fred, i que les seves dones, en mig d'una misèria espantosa, vestien amb un luxe asiàtic.

Els ulls petits d'En Lenin es varen il·luminar. Tot aquell món irreal que havia creat la seva fantasia exaltada, va caure esmicolat. El metge li va fer veure la realitat i li va treure la bena dels ulls.

En Lenin plorà desesperat. Dels seus llavis sortien malediccions. La seva ànima, embolcallada de tenebres, s'aclarí de moment. Va tenir una excitació nerviosa molt forta, i els metges li recomanaren repòs.

Dissortadament, el seu penediment fou passatger. Al cap de poc temps tornava a incorporar-se novament a la vida del treball, oblidant segurament les acusacions del metge ianqui. Quan s'ha caigut tan avall, és molt difícil que el penediment faci obrir els ulls a la llum de la veritat. Les mans d'En Lenin degoten sang, i hauria de fer un esforç molt gran per aconseguir esblanqueir-les.

Tots els tirans, en un moment de lucidesa, han tremolat de por davant de llurs víctimes; però després han tornat altre vegada a cometre crueltats.

En Lenin s'ha equivocat com tots els secretaris que han cregut que l'home és una figura de cera que es pot plasmar de la manera que ells volen.

El defecte més gran de Rousseau és l'haver considerat l'home com un ser abstracte i no com un ser real. Lenin va creure que tota la Humanitat el seguiria, i ara s'adona que la seva tirania un dia o altre serà vençuda i triomfarà novament totes les coses que són consubstancials a l'home.

No és ell el primer que intentà abolir el dret de propietat, i, no obstant, com que és un dret natural, subsisteix i és reconegut en tots els pobles civilitzats de la terra.

Passarà En Lenin i passaran també els seus seguidors, i l'únic que perdurarà serà el record dels seus crims execrables.

Quina diferència de les doctrines que defensa i espandeix el Cristianisme! No són únicament les úniques veritables, sinó també les més humanes. El cristianisme dona, naturalment, preferència a la vida espiritual, i proclama el domini de l'esperit sobre la matèria; però no oblida que els homes tenen una naturalesa humana. No existeix una religió més humana que la catòlica. Els homes no són sers abstractes, sinó sers reals.

que tenen un cos i tenen un ànima. Per això dins del catolicisme, el nostre esperit s'hi mou lliurement i la nostra intel·ligència és il·luminada per la llum de la veritat i de la raó.

No ens deixem, doncs, seduir per l'enlluernament d'unes doctrines que són la destrucció i la mort. No és apartant-nos de Déu que serem grans i feliços, sinó seguint les petjades del nostre diví Mestre. Si els esperits són agitats i en

els pobles no hi regna la pau, es perquè els homes s'aparten de la Creu. No necessitem doctrines noves, aparentment renovadores que porten els pobles vers l'anarquia, sinó el compliment de les doctrines que ens les donà l'únic que podia donar-nos-les perquè és el Pare de tots els homes.

J. C.

Formació piadosa dels infants

En la família i en la escola

Davant els defectes funestíssims que malegen la pietat i dissortadament contaminen i maten de vegades la nostra, ja es veu com s'imposa amb apostòlic esforç la renovació de la pietat catalana.

Posada la complexitat evident de la vida piadosa, en totes les manifestacions de la qual es pot esmerçar la tasca renovadora, nosaltres gosaríem indicar, sobretot, tres aspectes principals, capitalíssims, on pot acomplir-se molt profitosament la imprescindible renovació. El primer és el de la formació piadosa dels infants, després el de la predicació i, darrerament, el del llibre de pietat.

I referint-nos, ara, a la formació piadosa dels infants, entenem que, en primer lloc, ha de ser feta dins la família, i després continuada fidelíssimament en la escola.

L'ànima de l'infant, flonja com el seu cos tendre, està a punt per a tota adaptació possible. D'altra banda, ell no presenta cap mal costum del qual hagi de desavesar-se. La seva formació piadosa, doncs, és per tot això facilíssima; facilíssima i ràpida ensems, pels mateixos motius.

Llevat d'aquestes sabudes raons, la formació piadosa en l'infant n'assegura bon tros més la durada. Tothom coneix el símil de l'arbre dret i l'arbre tort, perquè ara aquí calgui retreure'l. Demés, la formació piadosa en l'infant és evidentment una obra pròpiament educadora, la qual pot fer-se ja amb bon resultat, proporcionalment excellent, abans i tot que el seu enteniment sia apte per assimilar-se els coneixements més elementals. Per això si la tasca educadora en general ha d'iniciar-se en la família, amb doblada raó ha de començar-hi també la educació piadosa.

I no cal pas dir que, en aquestes circumstàn-

cies, la mare és qui pròpiament ha de complir-la, perquè no hi ha pas al món comunicació més suau i, de consegüent, més fàcil que la de la mare i son fill. I si la pietat és, com sabem, un afecte filial, ningú millor que la mare podrà suscitar-lo més naturalment.

I demés de ser cosa molt raonada que la mare sia la primera educadora de la pietat de son fill, pràcticament és sabuda de tothom la influència que en tota la nostra vida de pietat exerceix la educació maternal que rebérem sortosament en la infantesa. Cal només recordar la secreta força d'aquell curt i senzill "A Déu m'encoman" que de petits ens ensenyà la nostra mare. I Nostre Senyor mateix tant ha mostrat estimar la naturalitat que hi ha en aquesta primera educació piadosa, que prou vegades ha dut el bàlsam del final i salvador arrepentiment a esperits qui s'oblidaren de Déu o qui fins i tot l'odiaren, els quals han aconseguit del cel la miraculosa dignificació que fos oïda i atesa la pregària del temps d'infant resada cada dia només com a tribut de recordança a la mare i repetida com un ressò dolcíssim i màgicament evocador de la seva amorosa companyia.

Si, doncs, en la família i per la mare cal que sia feta la primera formació piadosa dels infants, ja es veu la missió purament continuativa que en aquella tasca delicada i nobilíssima ha d'acomplir la escola. Car, per nosaltres, aquesta no és altra cosa que la extensió de la mateixa família a la qual supleix en aquelles obligacions que per una o altra raó no podrien degudament atendre's dins ella; de tal manera que, pertocant a la vida de pietat dels seus alumnes, la norma justa dels deures de la escola és que sia simplement seguidora i en cap manera esmenadora de la llur

educació maternal. I naturalment que, en dir això, ja suposem el fet real d'una positiva i ben orientada educació piadosa dins la família.

Si donem una preferència manifesta a l'acció maternal en ordre a la formació piadosa dels infants, és perquè no tenim per a la acció purament escolar una confiança tan segura com en la educació familiar. La collectivitat en la escola obliga necessàriament a determinades fórmules preestablertes, les quals, repetides a to i conjuntament pels infants, són instruments a posta per a la rutina infecunda i deseducadora. I com que la pietat no és de cap manera una assignatura, ni se'ns ha de posar com un vestit sinó com un empelt, la piadosa formació dels infants, si no té pas cap més fermaça que la educació exclusivament escolar, serà talmet postissa i superficial o al menys devindrà tan feble i escanyolida que de segur no en quedarà gairebé res en la època post-escolar, que és cabalment quan es fa més necessària la seva vitalitat.

Ara afegiu a la deficient formació piadosa dels infants en la escola, l'entrellanc, tan funestament generalitzat avui en dia, d'una pietat escolar que ha d'emprar una llengua que no és la pròpia dels alumnes; els quals són forçats a parlar-li en uns actes piadosos que per això resulten tots encarcerats. I demés de la dificultat de la llengua, afegiu encara, en certs col·legis, la estrangeritzada pietat d'uns professors que, de vegades, pel que es veu, ni solament tenen consciència del sentiment piadoso peculiarment distint de l'alumne, al qual no pot fer-se mai el tort d'imposar estranyes fórmules piadoses que si per obligada disciplina és forçat a pronunciar, mai, però, podran arribar a ésser vida del seu esperit. Per això, com resumint tota aquesta doctrina, jo compto que ben segur nosaltres preferim a la cantarella nasalitzada d'un rutinari *Ainsi soit-il*, moltes vegades incomprens, les pures i vives oracionetes d'infant que en català aprenguerem, com a becada espiritual, seguts en la falta amorosa de la nostra mare.

JOAN PUNTI I COLLELL, Pvre.

Una pàgina interessant

La reproduïm de la revista *El Financiero*, inspirada pel Sr. Sánchez de Toca. Ho mereix, realment, encara que ja coneixem, per endavant, el comentari probable dels nostres lectors: "bah, en teoria tot s'ha dit; fets, manquen".

Mentre, però, es cerca la coordinació entre la teoria i la pràctica, cosa molt difícil en certs sectors de la Península, contentem-nos amb la primera, i llegim:

"Pues qué, ¿es responsable un maestro de obras que no prepara bien un andamio, por negligencias en su cargo, y son responsables de imprudencia temeraria el chófer y el conductor de tranvías, que por descuido vencible hacen un atropello, y no han de ser responsables de imprudencia y negligencia los ministros y los Gobiernos que se meten a funciones que no entienden, y que por falta de competencia o negligencia, por imprudencia temeraria, en fin, embarrancan la nave de la nación, causándole destrozos y millares de víctimas, por meterla en escollos que fácilmente habría salvado un piloto experto?"

Eso no puede ser y eso no debe ser; hora es ya que se acabe de una vez para siempre la eterna orgia de improvisación de ministros, que lo mismo van a una cartera que a otra, por la sencilla razón de que no han estudiado nada, no se han especializado en nada y sólo sirven para ministros nominales, temporeros de la casa, como les llaman los funcionarios de los ministerios, y que van al bien o al mal sin discernimiento, según les dirigen, y aun saben algo si dejan ser dirigidos, o derivan simplemente a la ventura y al acaso de las circunstancias y de los acontecimientos, que no pocas veces les sorprenden, sin contar los que son manejados como maniquies por los merodeadores de los ministros.

¿Cómo ha de estar regido un país donde el solo título de ser rico, lo cual en definitiva no acredita más que una moralidad supuesta, porque no ha sido sometida a prueba, y sin otros méritos que haber fracasado en un cargo popular y meterse a sociólogo, oficio el más barato y asequible en nuestro país, se le erigiese en titular de la cartera más difícil y complicada en momentos que requerían una rápida actuación competente?

¿Y qué concepción de ética ambiente puede pedirse, cuando al que le surge la catástrofe entre las manos, sin enterarse siquiera por dónde, se le depara enseguida espléndida sinecura con sueldo opulentísimo?"

Per la nostra banda, ni un comentari.

D'ací i d'allà

Deiem que el sentiment col·lectiu del poble estava mort, i no es veritat.

Davant la desfeta del Marroc tothom va enmudir i tothom (l'altre tothom) campava lliurement.

I va passar un any i res. Tot feia esperar que el poble en passar la sorpresa es redreçaria; però l'enemic col·lectiu no es manifestava.

S'instruí l'expedient Picasso... i res. Comença la *charlotada* del Congrés i quan esperaven veure entrar a la gent honrada ella dins i treure als pallassos a cops de punys... res. La dignitat popular sense manifestar-se.

Però, vingueren les escenes de Grècia i se li va dir: Així es manifesta la indignació d'una raça.

I al final ha vingut, s'ha reaccionat.

El passat diumenge, el cap dels concentrats, Marquès d'Alhucemas, sentint un brogit al carrer va treure el nas al balcó, i pogué dir orgullós de manar-nos: "La manifestació! ja era hora."

Tots sabem que han pujat al poder els *concentrats*, millor dit, els *reconcentrats*, perquè també hi ha entrat el comte de Romanones; i ara es troben, segons pròpies declaracions, amb un conflicte perquè no troben prou gent per omplir els alts càrrecs.

No sabem que el *suro* es pogués concentrar. Res, cosa de la ciència.

Els nostres governants saben resoldre els conflictes amb una seguretat d'èxit que ni amb *clac*.

Vostés ja saben que a la Universitat de Madrid i a altres provincianes, feien vaga els estudiants.

Bé, ara s'ha ordenat als estudiants fulminantment que tornin a classe, però com que per costum ja són tancades per haver començat les vacances de Nadal, els xicots no hi poden entrar, i així compleixen admirablement amb el manament ministerial.

I es clar el ministre d'Instrucció Pública, deurà dir-li al Director de Seguretat, amb tota seguretat: "Lo ve V. si son buenos chicos."

Els liberals ja són al poder. Ja podem dormir tranquils. Tenim un govern que vetlla la nostra són i ens farà feliços.

Quan demanaven el poder, amb una insistència colpidora, deien que volien governar perquè el poble espanyol era partidari d'un govern lli-

beral. Ara que son a dalt, han anunciat que les eleccions no es faran fins a la primavera. ¿Per què esperar tant si el poble els vol?

Durant aquest temps es suspendran alcaldes, i es posaran en moviment tots els cacics, per tal d'aconseguir les majories

I un cop les hagin obtingut pels procediments que tothom ja coneix, obriran el parlament, i diran que el poble ha demostrat amb els seus vots que vol els liberals.

Naturalment que els diputats de la majoria riuran per sota el nas i el poble conscient farà una gran riallada.

L'Alcalà Zamora, que es un orador d'aquells que es porten el violí i el piano i àdhuc els platerets quan convé accentuar la nota bèl·lica, ha dit que es proposa reorganitzar l'exèrcit.

Ja sabem com ho farà: fent discursos *elocuentes*, d'aquells que us fan l'efecte d'un caramel aromàtic o d'un bombó de xocolata.

Els *sopistes* s'estan decandint d'una manera que trenca el cor. Estan esperant el nou governador com la vinguda del Messies. Donarà sopa? es pregunten posant la cara esblanquida i els ulls en blanc!

Coneixem un *sopista* que es passa el dia esfullant margarides i repetint entre sospir i sospir: si, no, si, no.

Si el nou governador no ve amb una sopera ben grossa hi haurà un daltabaix.

Qualsevol es resigna a renunciar a un aliment tan nodritiu i suculent.

En pendre possessió del seu càrrec el nou Ministre del Treball senyor Chapaprieta ha declarat que es enemic dels discursos.

Deurà haver-li entrat ara que és ministre aquesta aversió contra els discursos, per què quan era diputat... Mes val així.

Mussolini "vol abolir el principi de la jornada de vuit hores". Potser, valdria més que abolís el fi, que és treballar poc i menjar bé. Vuit hores ben treballades... L'absurde d'aquest principi de les vuit hores és que s'apliqui per igual a tots els oficis. Es senzillament irracional.

La "lleï seca" no acaba d'arrelar als Estats Units. Els puritans ianquis no s'hi saben avenir amb el règim d'*aigua seca*. Voldrien fer-lo simultàniament amb el vi i el seu esperit.

Son molt espirituals els puritans ianquis.

Noticiari

ESPANYA

L'escala de valors dels articles més necessaris pel viure en gaïrebé totes les nacions, va minvant les seves xifres constantment, al revés d'Espanya, on moltes d'elles encara pugen.

I és que ni el Govern, ni les autoritats locals, ni les Junes de Subsistències, se'n captenen d'aquesta vital qüestió.

Allà on no es perden mai de vista aquests problemes és conseguixen rebaixes semblants. I aquest fet evidentíssim tapa la boca a totes les excuses que voldran formular-se.

A Valladolid es paga el pa a 55 cèntims el quilo. A Barcelona a 75. Els comentaris a càrrec de la Junta local de Subsistències.

— Durant el passat mes de Novembre, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de pessetes 12.584,813, i ha pagat per reintegres d'estalvi, capitals diferits, reservats i mensualitats de pensió, 11.327,737 pessetes, havent obert 2,877 llibretes noves. De les imposicions han correspost a l'Oficina central de Barcelona 6.612,639 pessetes i a les Sucursals 5.972,174 pessetes.

El 30 de Novembre darrer, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis tenia vigents 248,861 llibretes, amb un saldo al seu favor de 143.557,699 pessetes, distribuïdes per províncies, de la següent forma: Barcelona, 106,563,357 pessetes; Girona, 15.333,093; Lleyda, 13.416,182; Tarragona, 7.923,509, i Balears, 321,558.

— La Unió Professional de Dependents i Empleats del Comerç celebrà el repartiment de premis als deixebles matriculats en els cursos professional gratuïts que sosté l'entitat.

— El R. D. sobre lloguers ara publicat, diu així en sa part dispositiva:

Article únic. — El Real decret de 21 de juny de 1920, relatiu a contractes d'arrendament de finques urbanes i lloguers d'aquestes, prorrogat pel de primer d'octubre de 1921 per a tot el corrent any, continuarà en vigor fins al 31 de desembre de 1923, si abans no es promulga una llei regulant la dita matèria.

— Organitzada pel sindicat central de les associacions catòliques agràries d'Aragó s'ha celebrat a Egea de los Caballeros una assemblea d'agricultors encaminada a cercar solucions que alleugin la situació dels blaters, agreujada per la paralització de la venda de blat.

Els oradors coincidiren a ponderar la necessitat de sindicar-se per a defensar-se.

Analitzant les causes que motiven la crisi cerealista, tots convingueren que es deu a l'excessiva importació de blat exòtic i a les cessions d'aquest blat per l'Estat a baix preu.

S'aprovaren les conclusions que segueixen:

Fer present la necessitat de perfeccionar les estadístiques oficials de la producció blatera.

Intensificar la propaganda cultural en els terrenys de secà a fi d'augmentar la producció.

Fomentar la producció agrària per a fer efectiu el crèdit agrícola.

Gestionar del Banc d'Espanya que doni facilitats per a portar a la pràctica el desig que les operacions de crèdit, que fins ara només comprenen el comerç i la indústria, s'estenguin a l'agricultura.

Finalment, excitar el Govern a adoptar mesures encaminades a l'exacte compliment de les lleis aranzelàries.

ESTRANGER

— En el Govern de caràcter nacional format a Alemanya baix la presidència de Cuno, hi figura, desempenyant la cartera del Treball, un sacerdot catòlic: Brauns.

— A la gran Bretanya es registra d'un temps ençà una baixa considerable en el nombre de socis de les organitzacions sindicals. En un any solament la baixa arriba a una quinta part. Es veu que els mateixos obrers estaven esgarriats dels set milions d'inscrits en el Partit del Treball. Constituïen una força perillosa...

— A Bèlgica es projecta la supressió de la llei de la jornada de vuit hores, deixant altra volta en llibertat aquesta matèria.

— El govern xec-eslau ha prohibit la celebració del Congrés Catòlic eslovac. Visca la llibertat...

— D'Annunzio negocia amb els socialistes una organització de les forces productores per tal d'evitar discordies i laborar tothom pel bé i el progrés de la pàtria comú.

— En un gran discurs pronunciat per En Lenin a Moscou ha reconegut i proclamat el fracàs del Comunisme a Rússia.

— El periòdic moscovita "Pravda", fent un recompte de les forces comunistes a Europa, diu:

Hi ha a Europa 50 partits comunistes que sumen 2.600.000 afiliats, corresponent-ne 500.000 a Rússia, 360.000 a Alemanya i Txecoslovàquia, 130.000 a França, 97.000 a Noruega i 70.000 a Itàlia.

La Internacional de la joventut comunista consta de 800.000 afiliats.

El comunisme té a Europa 351 periòdics.

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
DE FUNCIONAMIENTO

PER

Ramon Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Avelí Montero Rios i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: 10 Pessetes

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

304 (05) (46:71) Cor.

Fol.

LEGÍA

ETIQUETA DE
LEGIA LIQUIDA
DE CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRAJO
S. CASAMITJANA
FABRICANTE

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 7, pral. (Travessia de Plaça Sta. Ana a Plaça Nova)

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSENCIALMENT PRÀCTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació.—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incluídes la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per perits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyoretas*.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons.

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G.—Enric Granados, 20, Barcelona